

INTERVIEW S O. FRA ALBERTOM MARIĆEM

Počeci: Na samom početku zahvaljujemo Vam što ste se odazvali našoj molbi za razgovor. Možete li nam ukratko reći nešto o sebi i o svom svećeničkom i redovničkom pozivu?

Rodio sam se u brojnoj kršćanskoj obitelji. Bilo je to u predratno vrijeme II. svjetskog rata. Živjelo se tjeskobno u ratnoj psihozi i siromaštvu.

Zbog rata sam kasnio u školu dvije godine. Moja majka bila je pismena. Ona mi je bila prva učiteljica i vjeroučiteljica. Naučila me je svu "dotrinu" pa sam 1945. godine primio sakramente ispovijedi, pričesti i sv. krizmu.

Osnovnu školu sam pohađao od 1945. do 1949. godine. Pri kraju osnovne škole, u 13. godini života, javila se prva želja da budem svećenik i fratar. Do tada o tome nisam mislio niti mi je tko spominjao. Mislim da je to bio izravni Božji poziv. Ja sam se odazvao i postao i ostao svećenik-franjevac.

Počeci: Dugo ste vremena pastoralno djelovali. Možete li nam opisati svoj pastoralni put koji ste prošli do umirovljenja u samostanu u Makarskoj?

Moj svećenički pastoralni maraton bio je dug 42 godine. Za svećenika sam zaređen 1964. godine. Prvu službu župskog kapelana dobio sam u Drnišu. Župnik je bio fra Ivon Samardžija. On je imao drugo ime i prezime: "Hrvat-katolik". Živio je, gorio i izgorio za Boga i svoj hrvatski narod. Pod njegovim budnim okom, u teoriji i praksi, pun zanosa i ponosa spremio sam se na samostalni pastoralni put u život.

Poslije Drniša primio sam župu Danilo. Ispočetka sam se osjećao kao osamljen vrabac na krovu. Župa je bila prostrana. Vjerski i nacionalni osjećaji bili su prigušeni jer je tada "narodna vlast" bila u službi "naroda"! Ja sam po naravi bio otvoren i iskren pa sam amortizirao sve političke naboje i nisam imao nikakvih problema. Uspostavio sam kontakt s omladinom, igrao nogomet i tako sam popunjavao praznine samoće, vremena i prostora. Tu sam bio siromašan, ali ponosan. Mislim da sam vrlo dobro položio prvi samostalni pastoralni ispit i dostojno napustio Danilo.

Pružila mi se posebna prilika da odem iz Danila pa sam po svojoj volji premješten u Podbablje za kapelana fra Ivanu Marunici. Tu sam ostao jednu godinu i jedan dan.

Zatim sam primio župu Primorski Dolac. Župa je bila prostrana, bez asfalta, struje i vode. Spremala se materijalna obnova. Imao sam zadovoljstvo što je župa, uglavnom, disala hrvatski i kršćanski.

Iz Primorskog Doca premješten sam u župu Nevest. Tu sam ostao devet godina. Sve je brzo prošlo u miru, tišini i zadovoljstvu.

Provincijska uprava imenovala me je za gvardijana u samostanu Karin. U samostanu su živjeli stariji fratri i dvije starije časne sestre. Nedjeljom i blagdanima u samostan su dolazili okolni župnici. Preko ljeta odmarali su se sjemeništarc, bogoslovi i svećenici.

Samostan je obnovljen 1990. godine. Već sljedeće godine sve je mirisalo na "balvan revoluciju", a 26. kolovoza 1991. godine pobunjeni Srbi bambardirali su nas prije podne za vrijeme svete mise. Istog dana poslije podne ušli su u samostan i istjerali nas. Samostan smo napustili u tuzi i gorčini.

Poslije Karina imenovan sam župnikom župe Konjevrate. Drugi dan nakon dolaska, 19. rujna 1991. godine, naišli su iznenada srbočetnički tenkovi iz pravca Drniša prema Šibeniku. Iz neposredne blizine iz tenkova su demolirali crkvu sv. Ivana. Počeo je strašni rat i tako sam živio četiri godine pod općom opasnosti. Crkvu nisam uspio popraviti pa sam se duže zadržao. Godine 2003. crkva je obnovljena. Služio sam župu 15 godina. Dojmove sam upisao u kroniku župe, a najviše ponio u srcu.

Počeci: Danas ste umirovljeni u samostanu u Makarskoj. Živite uvelike drukčijim životom nego što ste to živjeli dobar dio svog života. Zanima nas kakvog ste zdravlja i čime ste trenutno zaokupljeni?

Sada sam umirovljen i osobno sam izabrao samostan u Makarskoj. Ispočetka mi je bilo malo neobično, jer sam na župama kao samac proveo 35 godina. Moja duša i moje tijelo imali su svoj ritam rada, molitve, slobode, patnje, udisaja i izdisaja.

Za moje godine, relativno sam dobrog zdravlja. Rasteretio sam se moralnih odgovornosti i materijalnih problema.

U životu mi nije nikada bilo dosadno pa nije ni sada. Za svoju dušu molim, radim, čitam i razmišljam. Trenutačno završavam rezbarenje oltara i ambona za crkvu sv. Nikole na slapovima Krke.

Orao sam sedam i sijao sedam njiva (župa). Sada pregledam ambare za žetvu života.

Počeci: Mlad čovjek pun je zanosa i snage, ali stariji čovjek puno više izvlači iz iskustva. Što Vam se čini je li lakše obavljati pastoralnu službu kao mlad svećenik ili kao stariji, iskusni pastoralac?

Mladi svećenici i mladi pastoralci, puni mladenačke dinamike, lakše se snalaze, osobito u današnje vrijeme brzih univerzalnih promjena. U zanosu misle promijeniti svijet.

Stariji svećenici i pastoralci rade sporije i opreznije. Ruke, noge i koraci se uspore, a glava se polako saginje. Vrijeme je kratko, bolje ga koriste, da se ostavi zadnji trag. Riječi su odmjerene jer su se uvjerali da nije lako mijenjati svijet i da se nekada izvlače "prazne mreže".

Vama budućim mladim svećenicima preporučam da budete zahvalni starim generacijama koje su stoljećima molitvom, radom, znojem i krvlju čuvali i ostavili bogatu baštinu vjere, kulture i čudesnih znanja. Omladino! Imate čvrste temelje i nastavite nadogradnju. Crkva je uvijek i stara i nova.

Naše staro pastoralno iskustvo i vaš mladenački dinamizam mogu se divno uskladiti.

Počeci: Poprilično dugo ste djelovali na pastoralnom planu i mnogo toga se tijekom tih godina izmijenilo. Ako tome pridodamo sve manji broj svećeničkih i redovničkih zvanja, dolazimo do pitanja ima li klasični pastoral budućnosti?

Naša je zemlja poprište ljudske i zemaljske povijesti. Crkva katolička prolazila je kroz faze teizma, ateizma, materijalizma, hedonizma i raznih inih *izama*. U naše vrijeme nastupila je nova faza globalizma. Još se ne zna što se sve pod tim vidom krije. Neki vide "Velikog brata" koji obećava život bez Božjeg i ljudskog tutorstva, slobodu, blagostanje i uživanje kao smisao života.

Možda će dio nominiranih vjernika nasjesti tako laskavu načinu života. Ali, zato će se povećati broj svjesnih vjernika koji će svoju vjeru učvrstiti osobnim izborom i opredjeljenjem za Boga i katolički moral. U krizi svećeničkih i redovničkih zvanja treba birati karizmatične vjernike koji će dostojno zamijeniti svećenike i redovnike novim oblicima pastorala.

Svijet se mijenja. Ne može dugo živjeti u praznini, bezvolji i piti mutnu vodu. Crkva čuva čiste Božanske izvore vjere i morala. Sveci, heroji,

profesionalci i amateri provodit će vodovodnu mrežu “Žive Vode“ u velikoj ljudskoj obitelji.

Počeci: Svima koji Vas poznaju poznata je i Vaša umjetnička nadarenost. Koliko Vam je umjetnost pomogla na pastoralnom planu?

Ja sam amater s nešto umjetničkog dara i puno dobre volje. Zbog velikih pastoralnih i materijalnih poslova po župama nisam se mogao usavršiti ni nešto značajnije stvoriti. Lijepo sam pisao i crtao. Na vjeronauku mi je puno pomoglo djeci slikovito prikazivati nevidljiva i duboka otajstva vjere. U drugim pastoralnim poslovima nije mi koristilo.

Počeci: Sve nas čeka pastoralni rad, na ovaj ili onaj način. Neki će zasigurno proći i stazama koje ste i Vi gazili. Što možemo na tim stazama očekivati i što bi nam po Vašem mišljenju moglo pomoći?

Evo nekoliko mojih savjeta.

Budite svjesni da ste od Boga pozvani i od Crkve odabrani. Radit ćete sveti posao u duhovnoj agenciji Crkve. Ako budete živjeli u zajednici, držite se kućnog reda i svoga “tora“. Ako budete živjeli sami, napravite neki dnevni raspored jer vremena je malo, a posla puno.

Molite, jer dušu treba hraniti.

Čitajte, čitajte, čitajte...

U susretu s ljudima budite vedri, otvoreni i iskreni. Vi ste svjetionici. Na oku ste ljudi 24 sata. Ne možete se sakriti. Ljudi će vas mjeriti od glave do pete. Svijet kakav bio da bio želi svećenika kao svjetlo u tami.

Svim ljudima pokazujte dužno poštovanje.

Oprezno birajte prijatelje jer malo je iskrenih prijatelja. Ostanite tajanstveni! Što dalje, to bliže.

Spremajte homilije. Prije javnog nastupa pročitajte homiliju sami sebi, jer ljudi dubinski snimaju koliko ste uvjerljivi i iskreni.

Budite uredni i ne glumite glumca i mudraca. Svijet je pun ljepotana i atleta i želi samo skromnog svećenika.

Gdje bili da bili, urežite svoje ime i ostavite trag.

Počeci: I na samome kraju, možete li nam ispričati neku anegdotu iz svog bogatog pastoralnog iskustva?

Bilo je puno lijepih anegdota i poneka ružna.

Na kraju tri godine župničkog života u Danilu našao sam se u uredu biskupa Josipa Arnerića. Raskomotili smo se i zapalili cigaretu. Razgovor je počeo pitanjem: Što si tako raspoložen? – Oče biskupe, progledao sam. – Pa sad si progledao?! – Oče biskupe, tek sada. – A koliko ti je godina? – Oče biskupe, 33 godine. – Pa sad si progledao? – Oče biskupe, tek sada. Ja sam mislio da ću u životu imati posla samo s anđelima, a sada vidim da imam posla i sa zlim i bezbožnim ljudima. Nasmijao se i zastao – dobar si ti, ima ih koji nisu progledali ni od 50 godina.

Omladino, želim vam da progledate prije nego sam ja progledao. Hvala vam na povjerenju! Odgovorio sam kako sam mislio i osjećao. Ako sam bio nedorečen, pročitajte nešto između redaka.

Svima pozdrav: Mir i dobro!

Uredništvo časopisa "Počeci"